

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma vuodelle 2019

Seinäjoen kaupungin sos.- ja terveyslautakunta 13.12.2018 § 111

Sisällys

1. Johdanto.....	3
2. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon tulosalue.....	3
2.1 Toimialue	3
2.2 Valvonnan voimavarat ja tehtävät	3
2.3 Koulutus.....	7
2.4 Valvontakohterekisteri/ Tietojärjestelmä	7
2.5 Viestintä.....	7
2.6 Valvonnan maksullisuus	8
2.7 Laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu	8
3. Valvonnan toimialat.....	9
3.1 Yleistä.....	9
3.1.1 Riskinarviointi.....	9
3.1.2 Tarkastuksen sisältö ja tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika.....	9
3.1.3 Valvontakohteiden / valvontakohtedyyppien tarkastustiheydet	10
3.2 Elintarvikevalvonta	10
3.2.1 Valvontakohteet	11
3.2.2 Valvontakohteiden tarkastustiheys ja riskinarviointi	11
3.2.3 Tarkastus ja tarkastukseen käytettävä aika	12
3.2.4 Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen	13
3.2.5 Hankkeet ja painopistealueet.....	13
3.3 Terveydensuojelu	13
3.3.1 Valvontakohteiden tarkastustiheys ja riskiluokitus.....	14
3.3.2 Tarkastus.....	14
3.3.3 Painopistealueet ja valvonnan priorisointi.....	14
3.3.4 Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen	15
3.4 Tupakka- ja lääkelain valvonta	16
3.4.1. Nikotiinivalmisteiden myynti ja valvonta	17
3.5 Eläinlääkintähuolto	17
4. Erityistilanteisiin varautuminen	17
4.1 Toiminta erityistilanteissa	17
4.2 Epidemioiden selvittäminen (selvitystyöryhmä)	17
5. Suunnitelman toteutumisen arviointi	17
Liite 1. Kuntien valvontaa ohjaavaa keskeistä lainsäädäntöä	19
Liite 4. Terveydensuojelulain mukaisten tarkastusten yleinen sisältö valvontakohtedyypeittäin	29
Liite 6. Ympäristöterveydenhuollon yhteinen näytteenottosuunnitelma	32

1. Johdanto

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä, jonka tehtävänä on yksilöön, väestöön ja elinympäristöön kohdistuva terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy. Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö (Liite 1) sekä valtioneuvoston valvontasuunnitelma-asetus (665/2006) edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman siten, että valvonta on laadukasta, säännöllistä ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Tässä suunnitelmassa esitellään elintarvikevalvontaa, terveydensuojeluvalvontaa sekä tupakan ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden myyntiä koskevat suunnitelmat.

Seuraava toimintavuotta koskeva suunnitelma hyväksytään Seinäjoen kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnassa ja toimitetaan aluehallintovirastolle kuluvaan vuoden loppuun mennessä. Suunnitelmassa on otettu huomioon valvontaa ohjaavien keskusvirastojen valvontaohjelma sekä valvontasuunnitelma-asetuksen (665/2006) edellyttämä sisältö.

Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tavoitteena on varmistaa kuntalaisille turvallinen elinympäristö, jossa ei ole terveyshaittaa aiheuttavia tekijöitä. Lainsäädännössä korostetaan toiminnanharjoittajien omaa vastuuta, mutta viranomaisvalvontaa tarvitaan toiminnan ja tuotteiden määrätystenmukaisuuden varmistamiseksi, toimijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi, kuluttajansuojan turvaamiseksi sekä toimijoiden tuotantoedellytysten varmistamiseksi.

2. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon tulosalue

2.1 Toimialue

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon tulosalue on aloittanut toimintansa 1.1.2011. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Isokyrö, Kauhava, Kuortane, Lappajärvi, Lapua, Seinäjoki, Soini, Vimpeli sekä Ähtäri. Yhteistoiminta-alueen asukasluku on n. 140 000.

2.2 Valvonnan voimavarat ja tehtävät

Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 21 eläinlääkärinä, toimistosihteeri sekä ympäristöterveydenhuollon johtaja. Tulosalue täyttää ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita koskevan lain (410/2009) vaatimukset (vähintään 10 henkilötyövuotta). Taulukossa 2.2 on esitelty ympäristöterveydenhuollon henkilöstö ja heidän vastuualueet.

Taulukko 2.2 Seinäjoen ympäristöterveydenhuollon henkilöstö

Nimi	Virkanimike	Vastuualue
Kangas Seppo	Johtava Hygieenikko	Hallinto Henkilöstöhallinto Tulosalueen johtaminen ja kehittäminen Laitosvalvonta Ensisaapumispaikkavalvonta Osallistuu tarvittaessa myös eläinlääkäripäivystyksiin
Ala-Vähälä Pirjo	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Ekman Tarja	Hygieenikkoeläinlääkäri	Laitosvalvonta Eläinsuojeluvalvonta Traces-ilmoitusten käsittely ja niihin liittyvät tarkastukset Eläinlääkärisijaisten päivystysten päivitys ja päivystysten seuranta Ensisaapumispaikkavalvonta VATI-pääkäyttävä 50 % työaika
Hannus Ann-Christine	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta 80 % työaika
Hiljanen Jari	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Huuskonen Marianne	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta 75 % työaika, määräaikainen
Kaunismäki Kari	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Koskela Satu	Toimistosihtööri	Laskutus Hallinnollisten päätösten valmistelu Arkistointi
Lång Sari	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Marttila Jaakko	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Niemistö Airi	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta

Nummijärvi Ansa	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Nurmi Pasi	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta 90 % työaika
Laine Pipsa	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Peltokangas Annastiina	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Perasto Seija	Terveystarkastaja	Nautojen terveydenhuollon edistäminen ja käytännön toteutus Virka on yhteinen Proagria Etelä-Pohjanmaan kanssa, 50 % työaika
Rahnasto Suvi, virkavapaalla sijaisena Sarianna Kujanen	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta Kotiteurastamojen lihantarkastus
Ranta Suvi, virkavapaalla	Hygieenikkoeläinlääkäri 2 pv/viikossa tehtäviä hoitaa Kangas Seppo ja Ekman Tarja Praktikkoeläinlääkäri 3 pv/viikossa tehtäviä hoitaa Neste Essi	Laitosvalvonta Ensisaapumispaikkavalvonta Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Sandelin Atte	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta
Sarvela Anna	Valvonta-/hygieenikkoeläinlääkäri	Eläinsuojeluvalvonta Laitosvalvonta
Suojaranta Tarja	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta Ähtärin eläinpuiston valvonta 90 % työaika
Volanto Kari	Praktikkoeläinlääkäri	Eläinlääkintähuolto Eläinsuojeluvalvonta Eläintautivalvonta Alkutuotantotilojen hygieniavalvonta 90 % työaika
Terveystarkastajat	Virkanimike	Toimiala/vastuualue
Koronen Aija	Terveystarkastaja	Elintarvikelain valvonta Terveystarkastuslain valvonta Tupakka- ja lääkelakien valvonta Epidemiaselvitys

Kuoppa-aho Teresa	Terveystarkastaja	Elintarvikelain valvonta Tupakka- ja Lääkelakien valvonta Epidemiaselvitys
Kössi Kaija	Terveystarkastaja	Terveydensuojelulain valvonta Tupakkalain valvonta Epidemiaselvitys
Luhtasaari Piia	Terveystarkastaja	Elintarvikelain valvonta Tupakka- ja Lääkelakien valvonta Epidemiaselvitys 80 % työaika
Pasanen Leena, virkavapaalla sijaisena Aro Aino	Terveystarkastaja	Elintarvikelain valvonta Tupakka- ja Lääkelakien valvonta Epidemiaselvitys
Perttula Jarno	Terveystarkastaja	Terveydensuojelulain valvonta Tupakkalainvalvonta Epidemiaselvitys
Perälä Marika	Terveystarkastaja	Terveydensuojelulain valvonta Elintarvikelain valvonta Tupakka- ja Lääkelakien valvonta Epidemiaselvitys VATI-pääkäyttävä
Ranta-Knuuttila- Mertala Riitta	Terveystarkastaja	Elintarvikelain valvonta Terveydensuojelulain valvonta Tupakka- ja Lääkelakien valvonta Epidemiaselvitys VATI-pääkäyttävä
Rissa Esa	Terveystarkastaja	Terveydensuojelulain valvonta Tupakkalain valvonta Epidemiaselvitys Nettisivujen päivitys
Sillanpää Eeva- Leena	Terveystarkastaja	Terveydensuojelulain valvonta Tupakkalain valvonta Epidemiaselvitys
Turunen Päivi	Terveystarkastaja	Terveydensuojelulain valvonta Tupakkalain valvonta Epidemiaselvitys
Uutela Katariina, virkavapaalla, sijaisena Sivula Johanna	Terveystarkastaja	Elintarvikelain valvonta Tupakka- ja lääkelakien valvonta Epidemiaselvitys Nettisivujen päivitys VATI-pääkäyttävä 80 % työaika
Varis Harri	Terveystarkastaja	Terveydensuojelulain valvonta Tupakkalain valvonta Epidemiaselvitys
Kaikille terveystarkastajille kuuluvat seuraavat asiat: Valvontasuunnitelman, maksutaksan, laatu järjestelmän ja tehtäväjaon kehittäminen.		

Valtioneuvoston periaatepäätökseen elintarvikevalvonnan kehittämisestä sisältyy ajatus henkilöstön erikoistumisesta muodostetuissa seudullisissa yksiköissä. Koska elintarvikevalvonta on kiinteä osa ympäristöterveydenhuoltoa, tarkoittaa tämä käytännössä sitä, että periaatepäätöstä sovelletaan myös muuhun ympäristöterveydenhuoltoon liittyvään toiminnan kehittämiseen.

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon toiminta-alueella tehtävänjako on toteutettu jakamalla henkilöstö kahteen tiimiin (ETL ja TSL) ja kumpikin tiimi on jakanut tehtävät keskenään. Tehtäväkuvat on kuvattu laatujärjestelmässä.

Ympäristöterveysvalvonnassa on tehtäviä, joita ei voida ennakoida, mutta niiden tekemiseen on silti varattava aikaa. Tällaisia ovat esimerkiksi epidemioiden ja erityistilanteiden selvittämiset, hakemusten ja ilmoitusten käsittelyt, valitusten käsittelyt sekä lausunnot. Viranomaistyöhön kuuluu myös neuvontaa ja ohjausta, jota on annettava tarpeen vaatiessa. Matka-aikoja ei lasketa tarkastuksiin käytettävään aikaan, mutta siihen kuluva aika vuoden 2016 aikana ajettujen kilometrien perusteella on 1 htv. Koko ympäristöterveydenhuollon voimavaroista 75 % on arvioitu menevän muuhun toimintaan kuin suunnitelmalliseen valvontaan.

Vuonna 2019 järjestetään ympäristöterveydenhuollon valtakunnalliset koulutuspäivät sekä sisäilmapaja Seinäjoella. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon terveystarkastajat osallistuvat myös tapahtumien valmisteluihin. Myös tuleva maakuntauudistus ja tietojärjestelmämuutokset vievät ympäristöterveydenhuollon henkilöstön työaikaa.

	Valvontaan käytettävät henkilötyövuodet tarkastajat ja hygieenikot (htv)	Valvontaan käytettävästä ajasta käytettävissä suunnitelmalliseen valvontaan (25% kokonaisajasta)
Elintarvikevalvonta	6,625	1,656
Terveydensuojelun valvonta	6,875	1,719
Tupakka- ja nikotiini valvonta	0,25	0,063
yhteensä	13,75	3,438

2.3 Koulutus

Koulutuksiin panostetaan osallistumalla sekä valtakunnallisiin ja alueellisiin tilaisuuksiin, että toimiala- ja tehtäväkohtaiseen koulutukseen. Koulutuksissa painotetaan oman vastualueen ja työtehtävien mukaista koulutusta. Koulutusmäärät pyritään pitämään vähintään valtakunnallisten keskiarvojen tasolla ja niille varataan keskimäärin 5 htp/v/henkilö (yhteensä 65 htpv).

Koulutuksiin osallistumista on helpotettu hankkimalla videoneuvottelulaitteet, joiden välityksellä pystytään osallistumaan moniin keskusvirastojen järjestämiin koulutuksiin Ravitie 8:n tiloista.

2.4 Valvontakohderekisteri/ Tietojärjestelmä

Seinäjoen ympäristöterveydenhuollossa on vielä 2019 osittain käytössä TerveKuu-ohjelma, josta löytyy mm. aikaisempi elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnan historiatieto. Ohjelmaa käytetään tarvittaessa vanhojen tietojen katseluun.

Alkuvuodesta 2019 otetaan ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä (VATI) käyttöön, jonne kirjataan kaikki elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnan kohde- ja valvontatiedot.

2.5 Viestintä

Viestintään kuuluu asiakaspalvelu, neuvonta ja opastus sekä tiedottaminen. Asiakaspalvelua, johon kuuluu keskeisesti myös neuvonta ja opastus, hoitavat kaikki ympäristöterveydenhuollon työntekijät. Henkilökunnan ajantasaiset yhteystiedot löytyvät nettisivuilta. Ympäristöterveydenhuollon nettisivujen sisällössä on panostettu erityisesti asiakkaiden opastukseen ja neuvontaan. Nettisivuilla tiedotetaan ajankohtaisista asioista mm. erityis- ja poikkeustilanteissa. Valvontasuunnitelma ja maksutaksa löytyvät myös nettisivuilta. Viestintää varten yksiköllä on myös omat Facebook-sivut. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollossa ensisijainen tiedotusvastuu on johtavalla hygieenikolla.

2.6 Valvonnan maksullisuus

Ympäristöterveydenhuollon maksullisuus koskee ilmoitus- ja hyväksymismenettelyjen lisäksi suunnitelmallista tarkastus- ja näytteenottoa. Myös uusintatarkastukset ovat maksullisia. Viranomaiselle ilmoitetut uudet kohteet tulevat heti ilmoituksen käsittelyn jälkeen suunnitelmallisen valvonnan piiriin, jolloin myös kohteeseen tehtävää ensimmäistä tarkastusta pidetään suunnitelmallisena tarkastuksena, ja siitä peritään maksu.

Jos suunnitelmallisen tarkastuksen yhteydessä otetaan näytteitä, ei näytteenotosta erikseen laskuteta. Maksuja ei myöskään peritä ruokamyrkytys- ja talousvesiepidemioiden tai valitustapausten perusteella tehdyistä tarkastuksista.

Valvontamaksut on määritelty siten, että niillä pyritään kattamaan suunnitelmallisesta valvonnasta aiheutuneet kustannukset. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon maksutaksassa on eri valvontakohdetyypeille määritelty kiinteä minimitalaus, joka perustuu keskusvirastojen (Evira ja Valvira) määrittelemiін tuntimääriin tarkastukseen käytettävästä ajasta. Mikäli tarkastukseen käytetään syystä tai toisesta merkittävästi vähemmän tai enemmän työaika, kuin mitä keskusvirastot ohjeistavat, voidaan tarkastuksesta periä maksutaksasta poikkeava hinta. Perittävän maksun tulee kuitenkin vastata aina toimenpiteistä aiheutuneita kustannuksia. Mikäli maksutaksassa ei ole selvää suunnitelmallisen tarkastuksen maksukohdetta, sovelletaan maksuun tuntitaksaa 50 €/h (alv 0). Uusintatarkastuksen hinta nousee toisesta uusintatarkastuksesta alkaen aina 50 %:lla.

Tupakkalain mukaisesta valvonnasta ei peritä tarkastuskohtaisesti valvontamaksua, vaan valvontamaksut kertyvät tupakka- ja nikotiininesteiden vähittäismyynnin vuosittaisista valvontamaksuista. Maksu määräytyy myyntiartikkeleiden ja myyntipisteiden lukumäärän perusteella. Myös lääkelain mukaisesta nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnistä peritään vuosittainen valvontamaksu. Maksu on tupakkalaista poiketen myyntipaikkakohtainen, eikä se näin ollen perustu myyntipisteiden lukumäärään.

Maksujen periminen suunnitelmallisesta valvonnasta edellyttää hyväksytyä valvontasuunnitelmaa ja maksutaksaa. Maksutaksaa päivitetään tarpeen mukaan ja hyväksytään Seinäjoen sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

2.7 Laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu

Näytteet tutkitaan Seinäjoen elintarvike- ja ympäristölaboratoriossa (SeiLab). Sisäilmanäytteet ja muut mahdolliset näytteet, joita SeiLab ei pysty tutkimaan, lähetetään Metropolilabiin Helsinkiin. Näytteitä voi tarvittaessa tutkia myös muissa Eviran hyväksymissä laboratorioissa.

Seinäjoen elintarvike- ja ympäristölaboratorio Vaasantie 1 C 3. krs 60100 Seinäjoki puh. 06 425 5705	Metropolilab Oy Viikinkaari 4, Cultivator II 00790 Helsinki Puh. 010 391 350

Elintarvikevalvontaviranomainen voi osoittaa laboratorion, jossa viranomaisnäytteet analysoidaan myös toiminnanharjoittajan maksamien viranomaisnäytteiden osalta.

Terveystieteellainsäädännön mukaisten näytteiden osalta viranomaisen tulee hyväksyä analyysien teettämisen viranomaisnäytteitä tutkimaan hyväksytyssä laboratorioissa, joka voi olla myös toiminnanharjoittajan itse kilpailuttama (esim. vesilaitoksella on sopimus jonkin laboratorion kanssa).

3. Valvonnan toimialat

3.1 Yleistä

Tämän suunnitelman mukainen valvonta perustuu kansanterveyslain 1 §:ssä mainittujen ympäristöterveydenhuollon lakien mukaan kunnille säädettyyn valvontaan. Lainsäädäntö on esitetty tarkkaan toimialakohtaisissa valvontaohjelmissa. Keskeisin valvottava lainsäädäntö on listattu tämän suunnitelman liitteeseen 1.

Toimialakohtainen valvonta esitellään valvontaohjelmissa. Tähän suunnitelmaan on koottu valvontayksikön alueella erityisesti suunnitelmakaudella painottuva valvonta, painopisteet ja projektit.

3.1.1 Riskinarviointi

Valvontakohteiden valvonnan tarve määräytyy riskinarvioinnin perusteella. Toimialakohtaisissa ohjelmissa on annettu ohjeet valvontakohteiden riskinarviointiin. Riskinarviointi ja luokitus ovat jokaisella toimialalla erilaisia.

Riskinarviointia on käsitelty tarkemmin toimialakohtaisissa osioissa.

3.1.2 Tarkastuksen sisältö ja tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika

Valvontasuunnitelma-asetuksen mukaan kunnan suunnitelman tulee sisältää tarkastuksen sisällön määrittely sekä tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika. Tarkastus voi sisältää useiden ympäristöterveydenhuollon lakien mukaisia toimenpiteitä ja tarkastuskertomuksessa tulee esittää, minkä säännösten mukaan tarkastus on tehty. Tarkastusaikaan vaikuttaa tarkastuksen sisällön laajuus ja tarkastusaikaan katsotaan kuuluvaksi varsinaisen kohteessa tehdyn tarkastuksen lisäksi tarkastukseen valmistautuminen, tarkastuskertomuksen laatiminen sekä tietojen tallentamisen tietojärjestelmiin. Matkaan käytettyä aikaa ei lueta tarkastukseen käytettyyn aikaan, mutta sen kustannuksia kattamaan on maksutaksassa käytössä ns. käyntimaksu, joka kattaa keskimääräisen matka-ajan kustannukset. Käyntimaksu on joka kohteelle sama.

Ympäristöterveydenhuoltoon liittyvän valvonnan toimeenpanossa tarkastustoiminta on oleellinen osa selvitettyä valvottavan kohteen tai toiminnan vaatimustenmukaisuutta. Tarkastus voi kohdistua tiloihin, toimintatapoihin, olosuhteisiin, asiakirjoihin ja tuotteisiin. Yksittäinen tarkastus voi pitää sisällään koko kohteen tarkastuksen tai vain jonkin osa-alueen tarkastuksen. Valvontaohjelma-asetuksen mukaan tarkastukset voivat sisältää näytteiden ottoa ja mittauksia kohteen, kohteessa harjoitettavan toiminnan tai siellä valmistettavien tuotteiden tai tarjottavien palvelujen mahdollisten terveyshaittojen selvittämiseksi sekä turvallisuuden ja määräystenmukaisuuden arvioimiseksi. Pelkkää näytteenottokäyntiä ei pidetä tarkastuksena.

Tarkastuksen sisältö määräytyy sen mukaan, millaiseen kohteeseen ja minkä lain perusteella se tehdään. Joihinkin kohteisiin saattaa olla tarkoituksenmukaista tehdä tarkastus samanaikaisesti useamman lain perusteella. Tarkastuksen lakiperusteet on käytävä ilmi sekä valvontasuunnitelmassa (ennalta suunnitellun valvonnan osalta) että tarkastuksen jälkeen laadittavassa tarkastuskertomuksessa.

Tarkastuksesta laaditaan aina tarkastuskertomus ja tarkastetut asiat kirjataan, vaikka niissä ei tarkastuksen aikana havaittaisi epäkohtia. Tarkastuskertomukseen merkitään valvonnan tarkoitus, sovellettu lainsäädäntö, käytetyt menetelmät ja valvonnan tulokset sekä tarvittaessa asianomaiselta toimijalta edellytettävät toimet ja niiden määräajat.

Elintarvikevalvonnassa on otettu käyttöön Oiva-tarkastukset ja -raportointi, joiden tarkastuskertomukset lähetetään keskitetysti VATI-tietojärjestelmän kautta suoraan toimijoille. Muiden tarkastusten osalta tarkastuskertomus toimitetaan tiedoksi joko sähköisesti (pdf) tai paperiversiona viranomaisen allekirjoittamana. Tarkastuskertomus voidaan toimittaa tiedoksi myös muille viranomaisille. Lisäksi tulee ottaa huomioon, mitä Evira määrää valvontatietojen julkistamisesta. Tarkemmat ohjeet tarkastuksen ja tarkastuskertomuksen tekemisestä on esitetty laatujärjestelmässä.

Taulukossa 3.1.2 on esitetty tarkastuksen yleinen sisältö toimialoittain.

Taulukko 3.1.2 Tarkastuksen yleinen sisältö eri toimialoilla

	Tarkastuksen yleinen sisältö
Elintarvikevalvonta	Minkä tahansa näkökohdan tutkiminen sen toteamiseksi, onko kyseinen näkökohta vaatimusten mukainen. Tehdään pääsääntöisesti ilman ennakoilmoitusta. Yksi tarkastus ei yleensä voi kattaa koko yrityksen toimintaa, kohdistuu johonkin tiettyyn osaan, kuitenkin niin, että 3 vuoden aikana kaikki yrityksen toiminnot tulevat tarkastetuiksi. Riskiperusteisuuden huomioon ottaminen.
Terveysturvallisuusvalvonta	Selvittää terveysvaaran tai -haitan esiintyminen (aistinvaraista tarkastelua ja arviointia, usein mittauksia ja näytteenottoa). Tehdään pääsääntöisesti ennalta sovitusti ja riskiperusteisesti.
Tupakkalainvalvonta	Tavoite tarkastaa kohteen toiminnan ja tilojen vaatimusten mukaisuus.
Lääkelainvalvonta	Tavoite tarkastaa kohteen toiminnan ja tilojen vaatimusten mukaisuus.

3.1.3 Valvontakohteiden / valvontakohdetyyppien tarkastustiheydet

Eri toimialojen valvontakohteiden tarkastustiheydet ja tarkastukseen käytettävä aika Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollossa on esitetty liitteinä olevissa taulukoissa. Tarkastuskohteiden perustana ovat keskusvirastojen antamat suositukset tarkastustiheyksistä ja tarkastuksiin käytettävästä ajasta sekä kohteiden valvontahistoria. Valtakunnalliset tarkastustiheyssuositukset perustuvat kohteiden toiminnan luonteen ja laajuuden mukaan tehtyyn riskinarviointiin.

Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisen valvontaohjelman mukaan valvonta tulee suunnata riskiperusteisesti niihin kohteisiin, joissa sille on eniten tarvetta. Riskin suuruuteen vaikuttavat esimerkiksi toiminnan tyyppi ja laajuus, terveysvaaralle mahdollisesti altistuvien kuluttajien määrä sekä vaaran vakavuus ja toteutumisen todennäköisyys.

Kohteiden valvontahistoria on olennainen osa riskiperusteista valvonnan kohdentamista. Pääsääntöisesti valvontaa on syytä painottaa niissä kohteissa, joissa puutteita on todettu ennenkin. Valvontaa voidaan vastaavasti keventää silloin, kun kohteen on todettu hoitavan veloitteensa asianmukaisesti. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto arvioi alueellaan riskejä kohdekohtaisesti ja kohdentaa suunnitelmallista valvontaa sen mukaisesti. Kohteiden tarkastustiheys pitää suunnitella valvontatarpeen mukaan, ei käytössä olevien resurssien perusteella.

3.2 Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvontaa ohjaava keskusviranomainen Evira yhdistyy 1.1.2019 toimintansa aloittavaan Ruokavirastoon. Ruokavirastoon yhdistyy tämän lisäksi Maaseutuvirasto (Mavi) sekä osa Maanmittauslaitoksen tietopalvelukeskuksesta (Mitpasta). Ruokaviraston päätoimipaikka tulee sijoittumaan Seinäjoelle.

Elintarvikelain tarkoituksena on varmistaa elintarvikkeiden ja niiden käsittelyn turvallisuus sekä elintarvikkeiden hyvä terveydellinen ja muu elintarvikemääräysten mukainen laatu sekä varmistaa elintarvikkeiden jäljitettävyys. Elintarvikelain tarkoituksena on myös varmistaa, että elintarvikkeista annettava tieto on totuudenmukaista ja riittävää eikä johda kuluttajaa harhaan. Tarkoituksena on suojata kuluttajaa elintarvikemääräysten vastaisten elintarvikkeiden aiheuttamilta terveysvaaroilta sekä taloudellisilta tappioilta.

Elintarvikelainsäädännön lähtökohtana on, että ensisijainen vastuu elintarvikkeen turvallisuudesta ja määrystenmukaisuudesta on elintarvikealan toimijalla. Omavalvonnan avulla toimija varmistaa, että elintarvikkeen turvallisuus ei vaarannu sinä aikana, kun elintarvike on toimijan vastuulla. Viranomaisvalvonnan tehtävänä on puolestaan varmistaa, että omavalvonta toimii tehokkaasti ja että elintarvikkeen turvallisuus, jäljitettävyyden ja muu määrystenmukaisuus toteutuu kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa. Viranomaisen on tarvittaessa annettava toimijalle tarpeellisia ohjeita ja kehoituksia elintarvikemäärysten noudattamiseksi ja omavalvonnan toimivuuden varmistamiseksi (elintarvikelaki 53 §). Valvontaviranomaisen on seurattava, että toimija poistaa epäkohdat. Tarvittaessa viranomaisen on ryhdyttävä hallinnollisiin pakkokeinoihin epäkohdan korjaamiseksi (EtL luku 7). Pakkokeinoja ovat mm. erilaiset määräykset ja kiellot, uhkasakko sekä teettämisen- ja keskeyttämisenuhka sekä haltuunotto.

3.2.1 Valvontakohteet

Elintarvikehuoneistolla tarkoitetaan mitä tahansa rakennusta tai huoneistoa tai niiden osaa taikka muuta ulko- tai sisätilaa, jossa myytäväksi tai muuten luovutettavaksi tarkoitettuja elintarvikkeita valmistetaan, säilytetään, kuljetetaan, pidetään kaupan, tarjoillaan tai muutoin käsitellään, ei kuitenkaan alkutuotantopaikkaa (*elintarvikelaki 23/2006*).

Elintarvikehuoneistojen ilmoitus- ja hyväksymismenettelyä muutettiin 1.9.2011 alkaen elintarvikelain muutoksella 352/2011. Elintarvikehuoneistot ovat ilmoituksenvaraisia ja ilmoituksen käsittelystä lähetetään toimijalle todistus. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollossa ilmoitukset käsitellään kahden viikon kuluessa ilmoituksen saapumisesta. Elintarvikehuoneistoa koskevasta ilmoituksesta tulee käydä ilmi tieto omavalvontasuunnitelmasta. Omavalvontaa ei enää hyväksytä, mutta se on esitettävä valvontaviranomaiselle viimeistään ensimmäisellä tarkastuksella.

Jos elintarvikehuoneistossa käsitellään eläimistä saatavia elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä (laitos) huoneistolle on haettava hyväksyntä ja päätös tehdään 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta, ellei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus tai muu erityinen syy edellytä asian pitempää käsittelyä. Hakemuksen yhteydessä valvontaviranomaiselle on esitettävä kirjallinen omavalvontasuunnitelma.

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon toiminta-alueella on yhteensä 1049 elintarvikevalvontakohtetta ja alkutuotannonkohteita 1550, yhteensä 2599. Suunnitelmalliseen elintarvikevalvontaan (pois lukien kunnaneläinlääkärien alkutuotannon valvonta) on käytettävissä arvioitua 1,656 htv. Suunnitelman taulukon mukaisten laskelmien mukaan tarvittava määrä on kuitenkin 2 htv eli vajetta on n. 0,344 htv joka tarkoittaa yhden tarkastajan työpanosta.

Elintarvikevalvonnassa on runsaasti tehtäviä, jotka eivät ole säännöllistä suunnitelmallista valvontaa. Näitä ovat mm. valitustarkastukset, pakkotoimenpiteet, ruokamyrkytysseivetykset, elintarvikehuoneistojen ilmoituksiin ja elintarvikelaitosten hyväksymisiin liittyvät tarkastukset, ilmoitusten käsittely, neuvonta, asiantuntijatehtävät, koulutus sekä laadun ja yhteistyön kehittäminen. Resurssija laskettaessa tulee ottaa huomioon myös matka-ajat joihin on arvioitu kuluvan aikaa elintarvikevalvonnassa 0,25 htv.

3.2.2 Valvontakohteiden tarkastustiheys ja riskinarviointi

Liitteessä 2 on taulukkomuodossa esitetty elintarvikevalvonnan toimintatyyppikohtainen tarkastussuunnitelma vuodelle 2019. Resurssitarve on laskettu käyttämällä Eviran suosittelimia tarkastustiheyksiä ja tarkastusaikoja. Lisäksi taulukossa on Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon oma suunnitelma, jossa on otettu huomioon realistinen tarkastuksiin käytettävä aika. Käytössä on Eviran riskiluokitusohje (Eviran ohje 10503/2), jonka mukaan kohteiden suunnitelmalliset tarkastukset tehdään.

Valtakunnallinen valvontatietojen julkistamisjärjestelmä Oiva otettiin käyttöön 1.5.2013 vähittäismyyntipaikkojen ja tarjoilupaiikkojen valvonnassa. Muut ilmoitetut elintarvikehuoneistot sekä laitokset tulivat asteittain Oiva-järjestelmän piiriin vuonna 2015. Kaikki elintarvikevalvonnan kohteet alkutuotantoa lukuun ottamatta ovat olleet Oiva-järjestelmässä 2016 lähtien.

Oiva-järjestelmässä valvontatietojen julkistamisella lisätään valvonnan läpinäkyvyyttä ja annetaan kuluttajille tietoa heidän valintojensa tueksi. Tavoitteena on myös lisätä elintarvikevalvonnan vaikuttavuutta ja tunnettavuutta. Elintarvikealan yrityksillä on samalla mahdollisuus kertoa kuluttajille, että oma toiminta on kunnossa.

Oivassa on neliportainen arviointiasteikko: oivallinen, hyvä, korjattavaa ja huono. Tarkastuksella käydään läpi eri osa-alueita, joista jokainen alue arvioidaan oivaohjeen mukaisesti neliportaisella asteikolla ja kokonaisarvio tulee huonoimman arvion mukaisesti. Tarkastuksesta saatu raportti julkaistaan internetissä osoitteessa www.oivahymy.fi ja raportti sekä siihen liittyvä tarkastuskertomus toimitetaan toimijalle suoraan postitse.

Oiva-raportit tarkastuskertomuksineen tehdään 1.1.2019 jälkeen ympäristöterveydenhuollon keskitettyyn toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmään (VATI:n). Oiva-raportit julkaistaan www.oivahymy.fi-sivustolla, jossa ne ovat kuluttajien saatavilla. Toimijan on velvollisuus julkaista Oiva-raportti toimipaikassa sisäänkäynnin yhteydessä. Toimijoiden tulee myös julkaista Oiva-raportit tai linkki www.oivahymy.fi -sivustolle kotisivuillaan.

Mikäli Oiva-tarkastuksella saadaan kohteen arvioksi oivallinen tai hyvä, seuraava tarkastus määräytyy riskinarviointiohjeen avulla saadun tarkastustiheyden mukaisesti. Mikäli Oiva-tarkastuksella saadaan kohteen arvioksi korjattavaa tai huono, noudatetaan Oiva-ohjeistusta uusintatarkastuksien suorittamisessa ja mahdollisten hallinnollisten pakkotoimien käyttämisestä. Elintarvikevalvontakohteiden uusintatarkastuksia arvioidaan olevan 20 % tarkastuksista. Tämä on otettu huomioon myös suunnitelmassa.

Alkutuotannon valvonnassa noudatetaan Eviran laatimaa riskinarviointiohjetta alkutuotantopaikoille (Eviran ohje 10507/1). Tämän mukaan suunnitelmallinen alkutuotannon valvonta kohdistuu lähinnä maidontuotantoon, kalastukseen, kananmunantuotantoon sekä sellaisenaan syötävien kasvien tuotantoon.

Muut alkutuotantokohteet (eläinten kasvatus lihantuotantoa varten, hunajantuotanto ja muu kasvin- ja siementuotanto) kirjataan valvontakohderekisteriin ja tarkastus tehdään näihin vain tarvittaessa. Alkutuotantokohteiden valvontatiheydet on esitetty myös liitteessä 2. Valvontakohteiden lukumäärät on otettu alkutuotantosovelluksen rekisteristä osittain, kohteiden määrä täsmentyy vuoden 2019 aikana, kun valvonta-alueen alkutuotantokohteet kartoitetaan läpi. Muu kasvin- ja siementuotannon kohteiksi on kirjattu vain perunan viljelijät.

Elintarvikeviranomaisen tarkastaa kotirauhan piirissä harjoitettavan elintarvikehuoneistotoiminnan asiakirjatarkastuksina toimistolla. Tarkastuksesta peritään riskiluokan mukainen maksu taksan mukaan. Mikäli toimintaa varten on tehty omat tilat esim. autotalliin, on kyseessä kotirauhan piirin ulkopuolinen elintarvikehuoneisto ja tarkastukset tehdään normaalisti kohteessa. Suunniteltuihin tarkastuksiin eivät sisälly ennakkotarkastukset, asiakasvalitusten perusteella tehtävät tarkastukset, ruokamyrkytysten selvitykset tai näytteenotot.

3.2.3 Tarkastus ja tarkastukseen käytettävä aika

Hyväksyttävät elintarvikehuoneistot (laitokset) tarkastetaan ennen toiminnan aloittamista.

Elintarvikehuoneistot, joiden toiminnan aloittamisesta on tehtävä ilmoitus, tarkastetaan pääsääntöisesti vasta toiminnan jo alettua. Ensimmäinen tarkastus tehdään yleensä 1,3 tai 6 kuukauden kuluessa ilmoitetun toiminnan aloittamisesta, ottaen huomioon elintarvikehuoneistossa harjoitettavan toiminnan luonne ja laajuus. Tarkastus voidaan tehdä myös ennen toiminnan aloittamista, jos ilmoituksen perusteella on syytä epäillä, että elintarviketurvallisuus tai kuluttajansuoja saattaa vaarantua, ellei riskien hallintakeinoista varmistusta ennen toiminnan alkamista. Tarkastuksen pääasiallinen tarkoitus on selvittää elintarvikehuoneiston toimintaedellytykset. Ensimmäisen tarkastuksen jälkeen kohde siirtyy säännöllisen valvonnan kohteeksi riskinarvioinnin mukaisesti.

Elintarvikevalvontaa tehdään pääsääntöisesti ilman ennakoilmoitusta.

Ilmoitettujen elintarvikehuoneistojen ensimmäiset tarkastukset tehdään kuitenkin pääsääntöisesti ennalta ilmoitetusti.

Tarkastuksen yleinen määritelmä on esitelty kohdassa 3.1.2.

3.2.4 Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen

Viranomaisnäytteenotto painottuu ennalta suunniteltuihin valvontaprojekteihin. Viranomaisen ottamien näytteiden tutkimustulosten perusteella voidaan selvittää omavalvonnan toimivuutta sekä tuotteiden turvallisuutta ja määräystenmukaisuutta. Näytteitä voidaan ottaa mm. lainsäädännön toimijalle määräämän näytteenoton ja tutkimusten varmistamiseksi sekä epäiltäessä tuotteiden turvallisuutta. Mikäli suunnitelmallisentarkastuksen tai projektin yhteydessä otetut näytetulokset ovat huonoja ja joudutaan ottamaan uusintänäytteet, toimijat maksavat nämä näytteet itse. Lisäksi on varauduttu kuluttajavalitusten perusteella tehtäviin tutkimuksiin, elintarvikkeista aiheutuvien terveysvaaratilanteiden tutkimuksiin, ruokamyrkytysten selvittämiseksi tarvittaviin tutkimuksiin sekä elintarvikevalvontaohjelmaan sisältyviin valvonta- ja seurantaohjelmiin ja hankkeisiin liittyvään näytteenottoon.

Näytteiden analysoinneissa käytettävät laboratoriot on lueteltu kohdassa 2.7.

Vuoden 2019 näytteenottosuunnitelma on esitetty liitteessä 6.

3.2.5 Hankkeet ja painopistealueet

Suurin osa suunnitelmallista tarkastuksista on Oiva-järjestelmän mukaisia tarkastuksia. Tällä hetkellä järjestelmä koskee kaikkia ilmoitettuja elintarvikehuoneistoja sekä laitoksia. Oiva-järjestelmän mukainen tarkastuskertomus tehdään Eviran ohjeiden mukaisesti VATI-järjestelmän kautta. Tarkastuskertomusta suppeampi Oiva-raportti on julkinen Eviran ylläpitämän www.oivahymy.fi internet-sivuston kautta.

Valtakunnallisista hankkeista aiotaan osallistua Eviran järjestämiin projekteihin. Projekteista laaditaan lopuksi yhteenveto.

Painopistealueet Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollossa vuonna 2019:

1. VATI-järjestelmän käyttöönotto ja vakiinnuttaminen elintarvikevalvonnassa
2. Valvontakohteina olevien alkutuotantotilojen kartoitus ja päivittäminen VATI-järjestelmään
3. Alkutuotannon elintarvikevalvonnan vakiinnuttaminen
4. Elintarvikevalvonnan yhdenmukaisuuden ja riskiperusteisuuden edistäminen
5. Elintarvikepetosten valvonnan ja torjunnan valmiuden kehittäminen
6. Oivaohjeen 16.1 elintarvikkeiden jäljitettävyyttä; tehostettu tarkastaminen elintarvikehuoneistokohteissa.

3.3 Terveysuojelu

Terveysuojelulain tarkoituksena on ylläpitää ja edistää väestön ja yksilön terveyttä. Lain tavoitteena on myös ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa terveyshaittaa. Terveysuojelulain mukaan päävastuu terveydensuojelun toteuttamisesta on kunnilla. Terveysuojelun valvonnan tulee olla laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää paikallisten tarpeiden mukaisesti. Terveysuojelulain muutoksessa toiminnanharjoittajan omaa vastuuta toimintansa terveysvaikutuksista korostetaan säätämällä yleinen velvollisuus tunnistaa riskit ja seurata niihin vaikuttavia tekijöitä sekä estää terveyshaittojen syntymistä mahdollisuuksien mukaan (omavalvonta). Lain tavoitteena on, että suunnitelmallisen valvonnan keventämisellä voidaan suunnata valvontaresursseja nykyistä paremmin riskiperusteisesti paikallisesti niihin toimintoihin ja kohteisiin, joissa valvontaa tarvitaan. Tällä on positiivinen vaikutus elinympäristön terveellisyyteen ja talousveden turvallisuuteen.

Terveysuojelulain suunnitelmallisen valvonnan kohteet vaativat joko terveydensuojeluviranomaisen hyväksynnän tai ovat ilmoituksenvaraisia. Terveysuojeluviranomainen tekee hakemusta koskevan

päätöksen tai ilmoituksen käsittelyä koskevan todistuksen hakijalle ennen kuin kohde tulee suunnitelmallisen valvonnan piiriin. Suunnitelmalliset tarkastukset vuodelle 2019 on esitetty liitteessä 3. Valvontaresursseja on varattava myös suunnitelmallisen valvonnan ulkopuolisiin tehtäviin, kuten ilmoitusten ja hakemusten käsittelyyn, erilaisten valitusten käsittelyyn (savu-, haittaeläin-, jäte-, meluvalitukset), lausuntopyyntöjen käsittelyyn ja lausuntojen antamiseen, talous-, uima-allas-, uimarantavesien näytteenottoihin, yleiseen neuvontaan, sidosryhmätyöskentelyyn (sisäilmaryhmät, kaavoitus, pohjavesiensuojelu ym.). Lisäksi tulee huomioida valvontaan kuluvien matkoihin käytettävä aika. Terveydensuojelulain muutoksesta johtuen valvontaresursseja tulee varata myös terveydensuojelulain 20 §:n 2 mom. mukaisten talousvettä toimittavien laitosten riskinarviointien (WSP) tekemiseen yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa sekä riskinarviointien hyväksymiseen.

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon toiminta-alueella on yhteensä noin 692 terveydensuojelulain mukaista suunnitelmallisen valvonnan valvontakohtetta. Terveydensuojeluvantoon on käytettävissä 6,875 htv. Suunnitelmalliseen valvontaan on arvioitu olevan käytettävissä 1,719 htv ja suunnitelman taulukon (liite 3) mukaisten laskelmien mukaan tarvittava määrä on 1,39 htv. Resursseja laskettaessa tulee ottaa huomioon myös matka-ajat joihin on arvioitu kuluvan aikaa terveydensuojeluvantonnassa 0,75 htv.

3.3.1 Valvontakohteiden tarkastustiheys ja riskiluokitus

Terveydensuojelun valvontasuunnitelma on laadittu riskiperusteisesti valvontatarpeen mukaan. Terveydensuojelulain mukaiset, suunnitelmallisen valvonnan kohteet jaetaan kolmeen riskiluokkaan, joiden perusteella määritetään valvontakohtetyypin yleinen tarkastustiheys. Tarkastustiheyden määrittelyssä oletetaan, että kohde on jo toimiva ja sen toimintatavat tunnetaan. Liitteessä 3 on taulukkomuodossa esitetty terveydensuojeluvannon toimintatyyppikohtainen tarkastussuunnitelma vuodelle 2019. Kohdekohtaisen riskinarvioinnin perusteella kohdekohtaista tarkastustiheyttä voidaan lisätä tarpeelliseksi katsotulla määrällä tai vähentää enintään puoleen valvontaohjelmassa määritellystä tarkastustiheydestä. Kohdekohtainen riskinarviointi tehdään VATI-järjestelmässä. Tarkastustiheyttä ei kuitenkaan saa vähentää harvemmaksi kuin viiden vuoden välein tehtäväksi.

3.3.2 Tarkastus

Terveydensuojelulain mukaisen valvontatarkastuksen tavoitteena on selvittää terveysvaaran tai -haitan esiintyminen, eli aiheutuuko toiminnasta terveyshaittaa tai esiintyykö sellaisia tekijöitä ja olosuhteita, joiden vuoksi terveyshaitta voi syntyä ja antaa haitan estämiseksi ja tilanteen korjaamiseksi tarpeelliset ohjeet, toimenpidekehutukset ja määräykset. Tarkastukseen liittyy tavallisesti aistinvaraista tarkastelua ja arviointia sekä mahdollisesti mittauksia ja näytteenottoa jatkotutkimuksia varten.

Tarkastuksen yleinen määritelmä on esitelty kohdassa 3.1.2. Tarkastuksilla käytetään Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon laatujärjestelmä tarkastuslomakkeita, jotka löytyvät laatujärjestelmästä. Tarkastukset tehdään ennalta sovitusti.

3.3.3 Painopistealueet ja valvonnan priorisointi

Terveydensuojelulain nojalla tehtävä valvonta kohdennetaan ensisijaisesti kohteisiin, joista tehdään valvontaviranomaiselle terveyshaittaepäilyn johdosta valitus. Suunnitelmallinen valvonta painottuu pääasiassa ylemmän riskiluokan (riskiluokka 3 ja 2) kohteisiin. Alemman riskiluokan (riskiluokka 1) kohteisiin valvontaa tehdään projektiluontoisesti sekä tarvittaessa (uudet kohteet ja valitukset).

Valvonnan painopisteet kohdetyypeittäin vuodelle 2019 ovat:

- Talousvettä toimittavien laitosten valvonta ja ohjaus (riskiluokka 3 ja 2)
- Koulujen, päiväkotien, palvelukotien sekä asuntojen terveydellisten olojen valvonta ja ohjaus (riskiluokka 2). Edistetään ulkopuolisten asiantuntijoiden hyödyntämistä laadukkaissa sisäilmaselvityksissä. Jatketaan koulujen yhteistarkastuksia eri tahojen kanssa.
- Yleisten kylpylöiden ja uima-altaiden sekä yleisten uimarantojen terveydellisten olojen valvonta ja ohjaus (riskiluokka 3 ja 2)
- Kauneushoitoloiden ja tatuointiliikkeiden tai muun ihonkäsittelyn valvonta ohjaus (riskiluokka 2)
- Terveydensuojelun huomioiminen suunnittelussa ja päätöksenteossa: Lausuntojen antaminen lausuntopyynnöistä (kaavat, ympäristöluvat, viemäri vapautushakemukset jne.)

3.3.4 Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen

Terveydensuojelulaki ja sen perusteella annetut säädökset määrittelevät talous ja uimavesistä otettavat näytemäärät sekä näytteistä tehtävät analyysit.

Talousveden laatuvaatimukset ja näytteenotto on määritelty seuraavissa säädöksissä:

- STM:n asetus (1352/2015) talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista
- STM:n asetus (401/2001) pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

Uimavesien laatuvaatimukset ja näytteenotto on määritelty seuraavissa säädöksissä:

- Allasvedet
 - STM:n asetus (315/2002) uimahallien ja kylpylöiden allasveden valvontatutkimuksista ja laatuvaatimuksista
- Uimarantavedet
 - STM:n asetus (354/2008) pienten yleisten uimarantojen valvonnasta
 - STM:n asetus (177/2008) yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (sovelletaan EU:lle raportoitavien uimarantojen valvontaan).

Talovesinäytteet otetaan vesilaitoksen ja terveystarkastajan yhteistyössä laatimien valvontatutkimusohjelmien – ja näytteenottosuunnitelmien mukaisesti. Talovesinäytteet (viranomaisnäytteet) ottaa joko terveystarkastaja, laitoksen edustaja tai muu ulkopuolinen näytteenottaja, jonka pätevyyden terveydensuojeluviranomainen on varmistanut. Uima-allasnäytteet otetaan uima-altaan ylläpitäjän ja terveystarkastajan yhteistyössä laatiman näytteenottosuunnitelman mukaisesti. Uimarantojen uimavesinäytteet puolestaan otetaan uimarannan ylläpitäjän ja terveystarkastajan yhteistyössä laatimien näytteenottosuunnitelmien mukaisesti. Uima-allas- ja uimarantanäytteet ottaa terveystarkastaja tai kohteen edustaja tai muu ulkopuolinen näytteenottaja, jonka pätevyyden terveydensuojeluviranomainen on varmistanut.

Muu suunnitelmalliseen valvontaan liittyvä näytteenotto voidaan kohdistaa tarpeen mukaan esimerkiksi valvontakohteen siivoustoiminnan omavalvonnan toimivuuden ja oman siivoustoiminnan tehokkuuden tarkistamiseen puhtausnäyttein. Terveydensuojelun valvontakohteiden osalta joudutaan joskus selvittämään esimerkiksi sisäilman laatu erillisillä näytteenotoilla ja mittauksilla. Puhtausnäytteitä voidaan ottaa esim. saunojen, pesutilojen ja wc-tilojen pinnoilta sekä parturi-kampaamojen, kauneushoitoloiden ja muiden ihonkäsittelyhuoneistojen välineistä.

Näytteenotto on vain näytteenottoa, ellei samassa yhteydessä tehdä tarkastusta, josta voidaan tehdä tarkastuspöytäkirja. Tarkastus voi siis pitää sisällään näytteenoton, mutta pelkkä näytteenotto ilman muita valvontatoimia ei ole tässä ohjelmassa tarkoitettu tarkastus.

3.4 Tupakka- ja lääkelain valvonta

Tupakkalain mukaisen valvonnan tavoitteena on vähentää alaikäisten tupakan saatavuutta, asukkaiden tahdon vastaista altistumista ympäristön tupakansavulle sekä vähentää tupakointia siten, että tupakoinnin aiheuttamat terveyshaitat ja -vaarat vähenevät. Valvonnan tulee sisältää tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden varastointi- ja myyntipaikkojen tarkastuksia sekä tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja tupakointivälineiden myyntiä ja esilläpitoa myyntipisteessä, tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja tupakointivälineiden myynnin omavalvontaa, mainontaa ja muuta myynnin edistämistä samoin kuin tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattamista.

Valtakunnallisessa tupakkalain valvontaohjelmassa vuosille 2015 - 2019 on suunnitelmallista valvontaa yksinkertaistettu. Suunnitelmallisen valvonnan piiristä on jätetty pois sellaiset kohteet, joissa tupakointi on tupakkalain perusteella kielletty. Tällaisia kohdetyyppisiä ovat mm. savuttomat ravintolat, päiväkotien ja oppilaitosten sisätilat ja ulkoalueet sekä virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat. Suunnitelmallisen valvonnan kohteita ovat esimerkiksi:

- tupakointitilalliset ravintolat
- tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja tupakointivälineiden myyntipaikat
- tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden tukkumyyntipaikat

Valtakunnallisessa valvontaohjelmassa on määritelty valvonnan painopistealueet vuosille 2015 - 2019. Painopisteiden avulla kohdennetaan resursseja suunnitelmallisesti ja riskiperusteisesti sekä huomioidaan mahdollisista lainsäädäntömuutoksista aiheutuvat uudet haasteet. Valtakunnallisessa valvontaohjelmassa painopistealueet määritellään erikseen tupakointikieltoihin ja -rajoituksiin sekä tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, tupakointivälineiden, tupakanvastikkeiden ja tupakkajäljitelmien myyntiin ja mainontaan. Valvontaohjelmassa määritellyt painopistealueet huomioidaan sellaisinaan käytännön valvontatyössä.

Valvonnan painopistealueet vuosille 2015 - 2019

Toimintavuodet 2018–2019, Myynti- ja mainonta, Erikoisliikkeet sekä vähittäismyyntipakkaukset
Toimintavuodet 2018–2019, Tupakointikiellot ja -rajoitukset, Ravintoloiden tupakointitilat

Uuden tupakkalain 549/2016 § 79 mukaan asuntoyhteisö voi hakea kunnalta tupakointikiellon määräämistä asuntoyhteisön rakennuksen huoneistoihin kuuluville parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Hakemuksessa tarkoitettujen tilojen haltijoita on kuultava ennen hakemuksen tekemistä. Valvontasuunnitelmassa varataan henkilöresursseja myös asuntoyhteisöjen tupakointikieltohakemusten käsittelyyn.

Säännölliseen valvontaan kuuluu:

- tupakointikieltojen ja -rajoitusten valvonta;
- tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden myyntipaikkojen ja myynnin valvonta;
- tupakointivälineiden myynnin valvonta;
- tupakan, tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, tupakan vastikkeiden, tupakkajäljitelmien ja tupakointivälineiden mainonnan ja muun myynninedistämistoiminnan valvonta; sekä
- tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien esilläpitokiellon valvonta.

Kunnan on varattava riittävästi työaika- ja henkilöresursseja tupakkalain säännöllisen valvonnan lisäksi myös muuhun tupakkalain valvontaan. Tällaista muuta valvontaa voivat olla erilaiset yllättävät valvontatapaukset, joita ei ole mahdollista sisällyttää etukäteen valvontasuunnitelmaan. Kyseeseen voivat tulla esimerkiksi valitukset, jotka koskevat tupakan myyntiä alaikäisille, myyntiluparikkomuksia, tupakan mainontaa, tupakkatuotteiden tai niiden tavaramerkkien esilläpitoa tai tupakointikieltojen rikkomista. Voimavaraja edellyttävät myös kunnan viranomaisten toiminta tupakkalain asiantuntijoina sekä vähittäismyyntilupahakemusten käsittely. Tupakka- ja lääkelain valvontaan on käytettävissä arvioilta 0,063 htv. Suunnitelman taulukon mukaisten laskelmien mukaan tarvittava määrä on kuitenkin 0,3 htv eli vajetta on n. 0,24 htv.

3.4.1. Nikotiinivalmisteiden myynti ja valvonta

Tupakoinnin lopettamiseen tarkoitettuja nikotiinikorvausvalmisteita saa myydä apteekkien lisäksi tupakkaa myyvistä kaupoista, huoltoasemilta ja kioskeista.

Vähittäiskaupoissa, kioskeilla ja huoltoasemilla, joilla on nikotiinikorvausvalmisteiden myyntilupa, valvotaan nikotiinivalmisteiden sijoittelua myymälässä, mahdollista myynnin omavalvontaa ja luvan mukaisuutta.

Nikotiinivalmisteiden myynti kaupoista edellyttää, että

1. elinkeinonharjoittajalla on myyntipaikan terveysuojeluviranomaisen kirjallisesta hakemuksesta myöntämä vähittäismyyntilupa;
2. valmisteita myydään ainoastaan 18 vuotta täyttäneille;
3. myyjä voi valvoa ostotilannetta ja että
4. valmisteita ei myydä ravintoloista tai automaattisista myyntilaitteista.

Valvonta suoritetaan pääsääntöisesti samalla, kun valvontakohteeseen kohdistetaan muuta ympäristöterveydenhuollon valvontaa.

Luvan myöntämisestä ja myynnin lopettamisesta ilmoitetaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimealle.

3.5 Eläinlääkintähuolto

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto on laatinut erillisen suunnitelman eläinten terveyden ja hyvinvoinnin palveluista sekä eläinlääkäripalveluista vuosille 2015–2019.

4. Erityistilanteisiin varautuminen

4.1 Toiminta erityistilanteissa

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollolla on erityistilannesuunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi sekä kirjalliset ohjeet toiminnasta ruokamyrkytys- ja vesiepidemiaepäilytilanteissa. Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto on myös mukana valmistelemaan maakuntakonsernin valmiussuunnitelmaa.

4.2 Epidemioiden selvittäminen (selvitystyöryhmä)

Epidemiatyöryhmän jäseninä ovat Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon henkilöstön lisäksi perusterveydenhuollon, Seinäjoen Elintarvike- ja ympäristölaboratorion (SeiLab), Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin henkilöstöä sekä Seinäjoen vesilaitoksen edustaja. Tilanteen mukaan laajennetaan selvitystyöryhmää muilla asiantuntijoilla. Epidemiatyöryhmää kokoontuu 1-2 kertaa vuodessa ja muulloin tarvittaessa.

Toimintaohjeet päivitetään aina tarpeen mukaan. Työryhmän sekä alueen tartuntatautilääkäreiden ja -hoitajien yhteystiedot tarkastetaan vuosittain ajan tasalle.

5. Suunnitelman toteutumisen arviointi

Toteutumisen arviointi tehdään kaksi kertaa vuodessa, heinäkuun loppuun mennessä sekä tammikuun loppuun mennessä ja toimitetaan sosiaali- ja terveystieteiden osastolle. Tammikuulla tehtävä toteutumisen

arviointi koskee koko edellisvuotta ja tämän raportin ympäristöterveydenhuolto toimittaa valvontayksikköjen hallintajärjestelmään (VYHA:n).

Valvontasuunnitelma-asetuksen mukaan toteutumisen arvioinnissa tulee arvioida:

- tarkastusten määrä valvontakohtetyypeittäin,
- tarkastusten kattavuus,
- näytteiden määrä kohtetyypeittäin sekä
- valvonnasta saatujen tulojen kohdentumista.

Toteutumisen toimialakohtaisessa arvioinnissa käytetään apuna keskusvirastojen laatimia lomakkeita, joiden avulla selvitetään toimialakohtaisesti toteutunut valvonta (tehdään vain koko vuotta koskevassa arvioinnissa). Arviointia tulee tehdä myös sen suhteen, miten voimavarojen jakautuminen eri sektoreille käytännössä toteutui.

Liite 1. Kuntien valvontaa ohjaavaa keskeistä lainsäädäntöä

Elintarvikevalvonnan lainsäädäntöä

- 1) Elintarvikelaki (23/2006)
- 2) Valvonta-asetus (EY) N:o 882/2004
- 3) VN asetus elintarvikevalvonnasta (420/2011)
- 4) MMM asetus ilmoitettujen elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta (1367/2011)
- 5) MMM asetus elintarvikkeiden alkutuotannon elintarvikehygieniasta (1368/2011)
- 6) Elintarvikehygienia-asetus (EY) N:o 852/2004
- 7) Eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygieniasetus (EY) N:o 853/2004
- 8) Eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetus (EY) N:o 854/2004
- 9) MMM asetus ensisaapumistoiminnasta (118/2006)
- 10) MMM asetus lihantarkastuksesta (590/2014)
- 11) VN asetus elintarvikkeiden ja veden välityksellä leviävien epidemioiden selvittämisestä (1365/2011)
- 12) Yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002
- 13) VN asetus elintarvikelain, rehulain ja terveydensuojelulain nojalla tutkimuksia tekevästä laboratorioista (152/2015)
- 14) VN asetus eräistä elintarvikevalvonnan maksuista (1040/2007)
- 15) MMM asetus laitosten elintarvikehygieniasta (795/2014)
- 16) VN asetus eräistä elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisistä toiminnoista (1258/2011)
- 17) Mikrobikriteeriasetus (EY) N:o 2073/2005
- 18) MMM asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajalle (834/2014)
- 19) MMM asetus raakamaidon tuotannon ja luovutuksen elintarvikehygieniasta (699/2013)
- 20) MMM asetus pakasteista (818/2012)
- 21) Elintarviketietoasetus (EU) N:o 1169/2011

Terveydensuojelun lainsäädäntöä

- 1) Terveydensuojelulaki (763/1994)
- 2) Terveydensuojeluasetus (1280/1994)
- 3) STM asetus (1352/2015) talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista
- 4) STM asetus (401/2001) pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista
- 5) STM asetus (315/2002) uimahallien ja kylpylöiden allasveden valvontatutkimuksista ja laatuvaatimuksista
- 6) STM asetus (177/2008) yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (ns. EU uimarantavesien valvontaan)
- 7) STM asetus (354/2008) pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta
- 8) STM asetus (545/2015) asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista
- 9) STM asetus (405/2009) suurten yleisötilaisuuksien hygieenisistä järjestelyistä ja jätehuollosta

Tupakkavalvonnan lainsäädäntöä

- 1) Tupakkalaki (549/2016)
- 2) STM asetus tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden vähittäismyyntistä (593/2016)
- 3) STM asetus tupakkatuotteita ja vastaavia tuotteita koskevista standardeista ja ilmoituksista (592/2016)
- 4) STM asetus tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden vähittäismyyntipakkausten varoitusmerkinnöistä (591/2016)
- 5) VN asetus tupakointitiloista ja tupakointikiellon hakemisesta asuntoyhteisöön (601/2016)

Nikotiinivalvonnan lainsäädäntöä

- 1) Lääkelaki (395/1987)

Eläinlääkintähuollon lainsäädäntöä

- 1) Eläinlääkintähuoltolaki (765/2009)
- 2) VN asetus eläinlääkintähuollosta (1031/2009)
- 3) Eläintautilaki (441/2013)
- 4) MMM asetus vastustettavista eläintaudeista ja niiden luokittelusta (843/2013)
- 5) Eläinsuojelulaki (247/1996)
- 6) Eläinsuojeluasetus (396/1996)

Muuta

- 1) Hallintolaki (434/2003)
- 2) Kuntalaki (410/2015)
- 3) VN asetus kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta (665/2006)
- 4) VN asetus ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisista valvontaohjelmista (78/2011)
- 5) Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009)

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Valvontakohteiden lukumäärä	Elintarvikehuoneiston riskiluokitus ja valvontatarpeen määrittäminen, Eviran ohje 10503/2 (2018)				Seinäjoen alueen ympäristöterveys- huollon suunnitelma		
			Tarkastustiheys suositus krt/v Eviran riskiluokitusohjeen mukaan	Tarkastukseen käytettävä aika (h) Eviran riskiluokitusohjeen mukaan	Vuosittaisten tark. määrä suositusten mukaan	Valvontaan käytettävä aika, suositusten muk. (h)	Tarkastukseen käytettävä aika (h) Valvontayksikön oma arvio	Tarkastukset 2019	Valvontaan käytettävä aika (h)
Alkutuotanto	Maidontuotanto	508	0,2	3	101,6	304,8	3	100	300,0
	Eläinten kasvatusta lihantuotantoa varten	389	Tarvittaessa						0,0
	Kalastus <12 m alus		Tarvittaessa						0,0
	Kalastus >12 m alus		0,3	3	0	0			0,0
	Vesiviljely	2	0,2	3	0,4	1,2		1	0,0
	Kananmunantuotanto	135	0,2	3	27	81			0,0
	Muiden linnunmunien tuotanto		0,2		0	0			0,0
	Hunajantuotanto	14	Tarvittaessa	3					0,0
	Sellaisenaan syötävien kasvien tuotanto, johon liittyy erityisiä vaaroja (esim. avomaaviljely ja päältä kastelu)	140	0,3	3	42	126			0,0
	Sellaisenaan syötävien kasvien tuotanto (kasvihuoneviljely)	10	0,2	3	2	6			0,0
	Itujen tuotanto (vaatii hyväksynnän)		1		0	0			0,0

	muu kasvin- ja sienentuotanto (esim. ruokaperuna, vilja, hedelmät ja juurekset sekä muut kuin sellaisenaan syötävät vihannekset, kuten avomaakurkku ja pavut)	352	Tarvittaessa	3					0,0
	Alkutuotanto yhteensä	1550			173	519		101	300,0
Elintarvikekontaktimateriaalit	Elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita valmistavat laitokset, markkinoijat ja maahantuojat RL 1	3	0,35	2	1,05	2,1	8	3	24,0
	Elintarvikekontaktimateriaalit yhteensä	3			1,05	2		3	24,0
Elintarvikkeiden kuljetukset	Elintarvikkeiden kuljetus RL 1	41	0,35	2	14,35	28,7	4	8	32,0
	Elintarvikkeiden kuljetus RL 2	1	0,5	3	0,5	1,5	5	1	5,0
	Elintarvikkeiden kuljetukset yhteensä	42			16,95	34,4		15	85,0
Elintarvikkeiden myynti	Elintarvikkeiden tukkumyynti RL 1	3	0,35	2	1,05	2,1	3	2	6,0
	Elintarvikkeiden tukkumyynti RL 3	1	1	3	1	3,0	4	1	4,0
	Elintarvikkeiden vähittäismyynti RL 1	145	0,35	2	51	101,5	4	67	268,0
	Elintarvikkeiden vähittäismyynti RL 2	49	0,5	3	24,5	73,5	5	28	140,0
	Elintarvikkeiden vähittäismyynti RL 3	13	1	3	13	39,0	5	13	65,0
	Elintarvikkeiden vähittäismyynti RL 4	6	2	4	12	48,0	8	12	96,0
	Elintarvikkeiden ulkomyynti	2	0,35	2	0,7	1,4	4		0,0
	Elintarvikkeiden myynti yhteensä	219			103	268,5		123	579,0
Elintarvikkeiden tarjoilu	Grilli- tai pikaruokatoiminta RL 1	38	0,35	2	13,3	26,6	5	14	70,0
	Grilli- tai pikaruokatoiminta RL 2	38	0,5	3	19	57,0	5	21	105,0
	Grilli- tai pikaruokatoiminta RL 3	6	1	3	6	18,0	5	5	25,0
	Kahvilatoiminta RL 1	44	0,35	2	15,4	30,8	4	12	48,0
	Kahvilatoiminta RL 2	40	0,5	3	20	60,0	4	22	88,0
	Pubitoiminta	36	0	2	0	0,0	4	2	8,0
	Ravintolatoiminta RL 2	57	0,5	3	28,5	85,5	4	32	128,0
	Ravintolatoiminta RL 3	139	1	3	139	417,0	5	131	655,0

	Ravintolatoiminta RL 4	5	2	4	10	40,0	6	9	54,0
	Suurtalous, keskuskeittiötoiminta ja pitopalvelu RL 2	4	0,5	3	2	6,0	5	2	10,0
	Suurtalous, keskuskeittiötoiminta ja pitopalvelu RL 3	31	1	3	31	93,0	5	29	145,0
	Suurtalous, keskuskeittiötoiminta ja pitopalvelu RL 4	5	2	4	10	40,0	5	7	35,0
	Suurtalous, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.) RL 1	15	0,35	2	5,25	10,5	3	5	15,0
	Suurtalous, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.) RL 2	69	0,5	3	34,5	103,5	4	28	112,0
	Suurtalous, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.) RL 3	58	1	3	58	174,0	5	54	270,0
	Suurtalous, tarjoilukeittiötoiminta RL 1	116	0,35	2	40,6	81,2	3	41	123,0
	Suurtalous, tarjoilukeittiötoiminta RL 2	2	0,5	3	1	3,0	4	2	8,0
	Suurtalous, tarjoilukeittiötoiminta RL 3	1	1	3	1	3,0	5	1	5,0
	Elintarvikkeiden tarjoilu yhteensä	704			434,6	1249,1		417	1904,0
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	Eläimistä saatavien elintarvikkeiden varastointi RL 3	9	1	3	9	27	4	9	36,0
	Elintarvikkeiden pakastaminen RL 3	2	1	3	2	6	3	2	6,0
	Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen yhteensä	11			11	33		11	42,0
Elint. valm., ei maito/liha/kala/muna/vilja-kasvis	Yhdistelmätuotteiden valmistus RL 2		0,5		0	0			0,0
	Yhdistelmätuotteiden valmistus RL 3		1		0	0			0,0
	Yhdistelmätuotteiden valmistus RL 4		2		0	0			0,0
	Makeisten valmistus RL 1		0,35		0	0			0,0
	Juomien valmistus RL 1	4	0,35	2	1,4	2,8	8	1	8,0
	Muu valmistus (esim. kahvinpaahto) RL 1	3	0,35	2	1,05	2,1	7	1	7,0
	Muu valmistus (esim. kahvinpaahto) RL 2	2	0,5	3	1	3	3		0,0
	Elint. valm., ei maito/liha/kala/muna/vilja-kasvis yhteensä	9			3,45	7,9		2	15,0
Kala-ala	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely/ Kalajalosteiden valmistus RL 3	3	1	3	3	9	3	3	9,0

	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely/ Kalajalosteiden valmistus RL 6	1	4	5	4	20	5	2	10,0
	Kala-ala yhteensä	4			7	29		5	19,0
Liha-ala	Pienteurastus		3						0,0
	Liha-alan valmistus RL 4	2	2	3	4	12	3	4	12,0
	Liha-alan valmistus RL 7	2	6	6	12	72	6	6	36,0
	Liha-ala yhteensä	4			16	84		10	48,0
Maitoala	Maitoalan valmistus RL 4	4	2	4	8	32	4	8	32,0
	Maitoalan valmistus RL 7	1	6	6	6	36	6	6	36,0
	Maitoala yhteensä	5			14	68		14	68,0
Muna-ala	Munapakkaamo RL 3	1	1	3	1	3	3	0	0,0
	Muna-ala yhteensä	1			1	3		0	0,0
Vilja- ja kasvisala	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia RL 2	15	0,5	3	7,5	22,5	5	7	35,0
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia RL 3	2	1	3	2	6	5	2	10,0
	Muiden viljatuotteiden valmistus RL 2	1	0,5	3	0,5	1,5	4	1	4,0
	Pakkaamotoiminta, vähäistä kauppakunnostusta RL 1	2	0,35	2	0,7	1,4	6	2	12,0
	Ruoka- ja kahvileipien valmistus RL 1	3	0,35	2	1,05	2,1	4		0,0
	Ruoka- ja kahvileipien valmistus RL 2	6	0,5	3	3	9	4	3	12,0
	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus RL 1	8	0,35	2	2,8	5,6	5	8	40,0
	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus RL 2	4	0,5	3	2	6	5	3	15,0
	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus RL 3	2	1	3	2	6	5	2	10,0
	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus RL 4	1	2	4	2	8	8	1	8,0
	Vilja- ja kasvisala yhteensä	44			23,55	68,1		29	146,0
Ilmoitettavassa elintarvikehuoneistossa tapahtuva laitospäinen toiminta (1258/2011 § 4)	Siipikarjan ja kanin teurastus tilalla RL 3	0	1	3	0	0			0,0

	Lahtivajat (luonnonvarainen riista) RL 2	7	0,5	3	3,5	10,5			0,0
	Ilmoitettavassa elintarvikehuoneistossa tapahtuva laitosmainen toiminta (1258/2011 § 4) yhteensä	7			3,5	10,5		0	0,0
Vienti ja tuonti	Elintarvikkeiden maahantuonti RL 2		0,5		0	0			0,0
	Elintarvikkeiden maahantuonti RL 3		1		0	0			0,0
	Elintarvikkeiden maahantuonti RL 4		2		0	0			0,0
	Vienti ja tuonti yhteensä	0			0	0		0	0,0
	Uusinta C tai D (arvio 20 %)			3		3	3	146	646,0
	Kaikki yhteensä	2599			808,1	2376,6		876	3230,0

321,2	htpv
1,5	htv

436,5	htpv
2,0	htv

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Valvontakohteiden lukumäärä	Valvira				Valvontayksikön oma suunnitelma			Näytteenotot kpl
			Tarkastustiheys suositus krr/v	Tarkastukseen käytettävä aika (h)	Vuositaitosten tark. määrä suositusten mukaan	Valvontaan käytettävä aika (h)	Tarkastukseen käytettävä aika (h)	Tarkastukset 2019	Valvontaan käytettävä aika (h)	
Terveystieteiden lakia										
Talousveden jakelu ja käyttö	Talousettä toimittava laitos (asetus 1352/2015):	4	2 - 1	8 - 15	4	32	9,0	4	36,0	
	EU-vesilaitokset (vedentoimitus >1000 m ³ /d tai väh. 5000 käyttäjää)									95,0
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10 - 1000 m ³ /d tai 50 - 5000 käyttäjää)	45	2 - 1 (0,5*)	4 - 8	34	135	6,0	35	210,0	175,0
	Talousettä toimittava laitos (asetus 401/2000):	34	1 - 0,5 (0,3*)	2 - 6	17	34	4,0	14	56,0	4,0
	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10m ³ /d tai alle 50 käyttäjää)									17,0
Kokoontuminen, julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot ja sisäleikkipuistot. Muut kokoontumis- ja juhlahuoneistot.	50	0,3	2 - 4	15	30	4,0	8	32,0	
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	97	0,3	5 - 15	29	146	8,0	51	408,0	
Majoitustoiminta, majoitushuoneistot	Hotellit, hostellit, maatilamatkailu, asuntolat jne.	28	0,2	2 - 4	6	11	3,0	11	33,0	
Kauneudenhoitoa ja ihon käsittelyä suorittavat huoneistot ja laitokset	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	55	0,3	2 - 3	17	33	2,0	19	38,0	

Sosiaalihuollon palvelut	Lasten päiväkodit ja vastaavat	104	0,5 - 0,3	2 - 6	52	104	4,0	43	172,0	10,0
	Lastenkodit / lastensuojeluyksiköt ja vastaavat	2			1	2		3	12,0	
	Vanhainkodit ja vastaavat	56			28	56		7	28,0	
	Muut sosiaalialan yksiköt	48			24	48		2	8,0	
Liikunta ja virkistystoiminta	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä, Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria	80	1	2 - 4	80	160	3,0	41	123,0	184,0
	Yleiset altaat: uimahalli, kylpylä, uimala, vesipuisto tai muu yleinen allas	16	2 - 1	4 - 5	16	64	4,0	7	28,0	156,0
	Yleiset saunat	12	1	2 - 3	12	24	2,5	2		
	Yleinen liikuntatila: urheiluhalli, kuntosali tai muu yleinen liikuntatila	61	0,25	2 - 4	15	31	4,0	2	8,0	
Asumisterveys	Asunnontarkastukset			6		0	6,0	165	990,0	15,0
Suuri yleisötilaisuus	Suuri yleisötilaisuus						5,0	17	85,0	
Luentosalit ja auditoriot muualla kuin koulujen ja oppilaitosten yhtydessä										
Teatterit, elokuvateatterit, ooppera- ja konserttitalit, sirkukset, baletti-, juhlahuoneistot sekä muut esityksiin ja tapahtumiin tarkoitetut sisätilat										
Kirkot, merimieskirkot sekä muu uskonnollisten yhdistysten tilat										
Bingohallit, pelisalit ja -kasinot, tanssisalit ja -lavat										
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaava-alueella tai vastaava										

Liite 4. Terveydensuojelulain mukaisten tarkastusten yleinen sisältö valvontakohtetyypeittäin

Kohtetyypit	Tarkastuksella huomioidaan:
TsL 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet (työtilat)	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Asutuksen läheisyys, asukkaiden määrä, asukkaiden häiriöalttius • Harjoitettavan toiminnan laatu, toiminnan jatkuvuus, • Toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • Yleinen siisteys • Rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • Ilmanvaihto • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Käytettävän talousveden laatu • Kemikaalien käsittely ja säilytys • Jätehuollon järjestelyt
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys, siivousohjelma ja välineet • Rakenteiden ja pintojen kunto ja ylläpito • Pesu- ja pukeutumistilat • Käymälät ja muut sosiaalitilat • Sisäilman laatu ja ilmanvaihto • Toiminnan aiheuttama melu • Asiakasmäärät • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Harjoitettavan toiminnan laatu • Käytettävän talousveden laatu • Jätehuollon järjestelyt
Julkinen majoitushuoneisto • hotellit • matkustajakodit ja muu majoitus • leirikeskukset tai vastaavat majoituskohteet	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys, siivousohjelma ja välineet • Rakenteiden ja pintojen kunto ja ylläpito • Varustelutaso • Majoitustilat, yleiset tilat, käymälät ja pesu- ja saunatilat • Sisäilman laatu ja ilmanvaihto • Toiminnan aiheuttama melu • Asiakasmäärät • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Harjoitettavan toiminnan laatu • Käytettävän talousveden laatu • Jätehuollon järjestelyt
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala tai kylpylä • uimahalli • uima-allas, uimala • kylpylät ja vesipuistot	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Henkilöstön allasvesihygieeninen osaaminen • Valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuminen • Tulosten ja poikkeamien raportointi terveydensuojeluviranomaiselle • Onko poikkeamien johdosta ryhdytty toimenpiteisiin • Allasveden laatuvaatimusten täyttymisen seuranta • Ovatko vedenlaatutulokset asiakkaiden nähtävillä • Vedenpuhdistuslaitteiden toiminta, niiden huolto ja käyttötarkkailu • Ilmanvaihto ja sisäilman laatu

	• Yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt • Sauna- ja pesutilat • Kalusteiden ja pintojen kunto • Jätehuollon järjestelyt • Kemikaalien käsittely ja varastointi • Asiakasmäärät ja kirjanpito niistä
Kohdetyypit	Tarkastuksella huomioidaan:
Yleinen uimaranta • Asetuksen (177/2008) mukainen uimaranta • muu yleinen uimarannat	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Uimarannan siivous ja jätehuolto • Yleiseen käyttöön tarkoitetut käymälät ja pukeutumistilat • Ovatko vedenlaatutulokset asiakkaiden nähtävillä ilmoitustaululla • Kielletään koirien ja muiden kotieläinten oleskelu uimarannalla • Riskit uimaveden laadulle • Kävijämäärät • Asetuksen (177/2008) mukaisille uimarannoille uimavesiluokitus ja uimavesiprofiili • Tiedottaminen • Erityistilanteisiin varautuminen
Eläinsuojat ja -aitaukset tai vastaavat asemakaava-alueella	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Eläinsuojan, jaloittelupaikan ja ympäristön siisteys • Lannan, virtsan ja rehujen käsittely • Rakenteiden kunto ja tarkoituksenmukaisuus eläinlaji huomioon ottaen • Toiminnan aiheuttama haitta (melu, haju, tuhoeläimiä) • Talous- tai uimaveden saastumisriski • Eläinten laji ja lukumäärä, etäisyys rajanaapureihin • Lähialueen muu käyttötarkoitus ja häiriöalttius • Talousvesikaivojen läheisyys
Koulu tai oppilaitos • peruskoulu • lukio, yliopisto, kansalaisopisto • keskiasteen eril. oppilaitokset	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • Siivousohjelma ja -välineet • Käymälät • Pesu- ja pukeutumistilat • Valaistus • Sisäilman laatu ja ilmanvaihdon riittävyys • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Harjoitettavan toiminnan laatu • Käytettävän talousveden laatu • Toiminnan aiheuttama melu • Pöly ja haju • Kemikaalien käsittely ja säilytys • Jätehuollon järjestelyt, piha-alueet • Oppilasmäärät ja tilojen riittävyys oppilasmäärään nähden
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • Siivousohjelma ja -välineet • Käymälät

	• Pesu- ja pukeutumistilat • Vaatteiden käsittely • Valaistus • Ilmanvaihto • Sisäilman laatu • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Käytettävän talousveden laatu • Melu • Jätehuolto, piha- ja leikkialueet • Lapsimäärät ja tilojen riittävyys lapsimäärään nähden
Kohdetyypit	Tarkastuksella huomioidaan:
Vanhainkodit, palvelutalot ja muut asumispalvelut	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • Siivousohjelma ja -välineet • Käymälät • Pesu- ja pukeutumistilat • Valaistus • Ilmanvaihto • Sisäilman laatu • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Käytettävän talousveden laatu • Melu • Jätehuolto • Piha-alueet • Asiakasmäärät
Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely tai -hoitopaikka, solarium	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmillä tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Harjoitettavan toiminnan laatu • Toiminnan jatkuvuus • Toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • Yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt • Välineiden siisteys ja puhdistus • Käsihygienia • Työvaatteet • Pesu- ja pukeutumistilat • Käymälät • Rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • Ilmanvaihdon riittävyys • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Käytettävän talousveden laatu • Kemikaalien käsittely ja säilytys, jätehuollon järjestelyt • Saako asiakas tarvitsemiaan erityistietoja ja ohjeita

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Valvontakohteiden lukumäärä	Valvira				Seinäjoen alueen ympäristöterveyshuollon valvontasuunnitelma		
			Tarkastustiheys-suositus krt/v	Tarkastukseen käytettävä aika (h)	Vuosittaiten tark. määrä suositusten mukaan	Valvontaan käytettävä aika, suositusten muk. (h)	Tarkastukseen käytettävä aika (h)	Tarkastukset 2019	Valvontaan käytettävä aika (h)
Tupakointikielto ja -rajoitukset	Ravintola tai muu ravitsemisliike, joissa on erillinen tupakointitila	12	0,3	2	3,6	7,2	3,0	10	30,0
	Koulut, päiväkodit	192	0,3	2	57,6	115,2	1,0	94	94,0
	Asunto-osakeyhtiöiden tupakointikiellot		Tarvittaessa						0,0
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myynti, mainonta ja esilläpito	Vähittäismyynti	193	0,5	2	96,5	193	3,0	87	261,0
	Tupakkatuotteiden tukkumyynti	1	0,5	2	0,5	1	6,0	1	6,0
Lääkelain valvonta	Myyntipaikat, joissa on lupa myydä nikotiinivalmisteita	81	0,5	2	40,5	81	2,0	46	92,0
	Kaikki yhteensä	479			198,7	397	15,0	238	483,0
					53,70	htpv		65,27	htpv
					0,24	htv		0,30	htv

Liite 6. Ympäristöterveydenhuollon yhteinen näytteenottosuunnitelma

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto aikoo toteuttaa oman gluteenihankkeen 2019 vuonna. Hankkeen tarkoituksena on selvittää, miten keliakikoille suunnatut tuotteet täyttävät vaatimukset; toimijan prosessit, pakkausmerkinnät ja laboratorioanalyysit (gluteenipitoisuus). Lähtökohtaisesti näytteitä (1-10) pyritään ottamaan tarjoilupaikkojen gluteenittomista tuotteista (esim. pizzat, vohvelit) sekä leipomoiden gluteenittomista tuotteista.

Eviran valtakunnallisista projekteista aiotaan osallistua patogeeneit pakatuissa vihanneksissa -hankkeeseen. Hankkeessa selvitetään taudinaiheuttajien esiintymistä vähittäismyynnissä myytävissä pakatuissa lehtivihanneksissa. Näytteenottotutkimukset rajataan *Bacillus cereus* ja *Escherichia coli* -bakteereihin.

Eviran muihin valtakunnallisiin projekteihin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan, mikäli niitä tulee vuoden 2019 aikana.